

Néma barátok

2010 február 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Városlőd mellett mindig elrohantam, ám az elmúlt hónapban, bár ismét „vágattam”, letértem a fűtről, hogy

megkeressem és lefényképezem a volt karthauzi kolostor nyomait. Láttam, hogy a helyreállítási munkák elkezdődtek, de azt is, hogy abbamaradtak, és mindent újra betemettek. Erről érdeklőttem egy idős asszonytól, aki szomorúan valami ilyesmit mondott, hogy nézze... lássa... látja?! Néztem és figyeltem, és ahogy a kép is mutatja, a volt kolostor mélyebben feküdt, s az is jól látszik, hogy a középkori részeket beépítették a későbbi barokk templomba.

„A karthauzi rendet a kölni Szent Brúnó alapította. A reimsi székesegyház iskolájának tanára volt, de otthagyta a katedrát, és 1084-ben néhány tanítványával a Grenoble melletti zord hegyvidéken, Chartreuse-ben telepedett le. Néhány évvel később Itáliába ment, s itt is maradt élete végéig. A remeteközösség azonban tovább növekedett, és a XII. század elején megszületett szabályzatuk. Az elírások nagy részét a ciszterciektől vették át, például öltözetüket és külszervezetüket, amelynek központja a Grande Chartreuse-nek nevezett anyakolostor volt. A szerzetesek magányban éltek, életük nagy részét a cellákban töltötték, s csak napjában háromszor hagyhatták el, hogy a templomban részt vegyenek a misén és a közös imádságban. Csak ünnepnapokon étkeztek együtt, de akkor is teljes szótlanságban. Aki közülük valamilyen kézművességhez értett, azzal foglalkozhatott cellájában. A rend szigorúsága miatt sohasem vált igazán népszerűvé, viszont mindig betartották az elírásokat” – írja G. Zarnecki.

A pálosokénál még szigorúbb élet szerzetesek voltak a karthauziak, magyarosan néma barátok – olvasom Karácsonyi Sándor könyvében. Őket IV. Béla 1238-ban sikertelenül igyekezett Ercsiben letelepíteni. A második, 1285-ös tatárjárás után a Szepes megyei plébánosok fogtak hozzá a karthauziak behívásához, és fáradozásaik következtében alapítottak a Lecsétől délnyugatra eső menedékkövi vagy létánfalvi kolostor 1299-ben. Ezt húsz év múlva követte a lechniai, másként dunajeci kolostor alapítása. (Ez ma is létezik, a híres Vörös kolostor a Dunajec partján.) 1364 táján keletkezett a felsőtárkányi (Eger mellett) és a lövöldi (Veszprém vm.) rendház, amely tíz közül a legnagyobb volt, mert itt tizenkét miséspap szerzetes szolgált.

Az utóbbi kolostortemplomhoz kettős szerzetesi kerengő kapcsolódott, körülötte kápolnák, káptalanterem, refektórium, könyvtár, szerzetesi cellák sora, betegszoba, vendégház helyezkedett el. A szerzetesek kódexmásolással és könyvkötéssel is foglalkoztak. 1552-ben a török támadás vetett véget a kolostor virágzó működésének. Az egykori szerzetestemplomot a XVII. században Bíró Márton és Bajzáth József püspökök építették át barokk stílusban.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló